

Historia :klasa IV

Praca domowa:

Przeczytaj uważnie treść notatki. Przepisz do zeszytu temat oraz punkty (wyłuszczone drukiem). Pod drugim tematem podane są strony do prezentacji multimedialnej do tego tematu. Jeśli jest taka możliwość proszę skopiować (lub wpisać jeśli nie chce się otwierać) i obejrzeć.

LEKCJA 1 (20.04.2020r)

Temat: Wielka wojna z Krzyżakami.

- 1. Przyczyny i skutki bitwy pod Grunwaldem.**
- 2. Zawisza Czarny- wzór średniowiecznego rycerza.**

Przyczyny wojny:

Polska i Litwa, połączone unią personalną, stały się poważną siłą, zdolną położyć kres krzyżackim napadom (tzw. rejom) na swe terytorium. Aby osłabić pozycję Polski w Europie Zachodniej Zakon rozpowszechniał fałszywe wieści, że Jagiełło i zarządzający Litwą książę Witold pozostali poganami. Próbowano też skłócić rezydującego w Krakowie króla z litewskimi możnowładcami i Witoldem. Oczerniano Jagiełłę przed papieżem i cesarzem. Gdy te działania nie odniosły skutku, Zakon rozpoczął przygotowania do wojny. Obie strony gromadziły zapasy żywności. Wojna wybuchła w 1409 roku. Przeciw Krzyżakom walczyli już Żmudzini. Wielki Mistrz Ulrich von Jungingen na czele swych wojsk przekroczył granicę Polski i zajął ziemię dobrzyńską.

Grunwald 1410 - decydujące starcie :

Zbliżająca się zima przerwała działania wojenne. Na nowo zaczęły się one latem 1410 roku. Plan opracowany przez Jagiełłę i Witolda przewidywał uderzenie na terytorium zakonne i zdobycie stolicy - Malborka. Postanowiono, że w pobliżu granicy krzyżackiej pod Czerwińskiem nad Wisłą wojska wielkopolskie i małopolskie połączy się z armią litewską, a także z wojskami ruskimi i tatarskimi. Aby przeprowić się przez Wisłę zbudowano specjalny most pontonowy o długości 500 metrów a szerokości 3,5 metra, składający się ze 168 łodzi. Decydująca bitwa rozegrała się 15 lipca na polach wsi Grunwald. Krzyżacy dysponowali około 16 tysiącami jazdy i 5 tysiącami piechoty. Połączone siły polsko-litewskie wraz z posiłkami ruskimi i tatarskimi liczyły około 30 tysięcy ludzi. Jagiełło okazał się znakomitym wodzem, który złamał potęgę Zakonu. Opóźnił rozpoczęcie walki, uczestnicząc w dwóch mszach, aby zyskać na czasie, lepiej ustawić szyki i spokojnie ocenić sytuację. Przeczuwając zasadzkę, najpierw rzucił do boju lekkie oddziały litewskie i tatarskie, które z łatwością omijały doły zamaskowane przez Krzyżaków. Kiedy szala zwycięstwa przechylała się na stronę wojsk polsko-litewskich, sam wielki mistrz ruszył do walki. Jagiełło dowodząc ze wzgórza, mógł lepiej ocenić

przebieg bitwy. Wkrótce otoczona i rozbito dwie grupy wojsk krzyżackich, wspomaganych przez rycerzy z Niemiec, Pomorza zachodniego, i Śląska. Klęska Zakonu była druzgocąca. Z potężnej armii ocalało zaledwie 1400 rycerzy, którzy uciekli z pola bitwy. Zginął też wielki Mistrz Ulrich von Jungingen. Pozostałych przy życiu zakuto w znalezione w obozie krzyżackim dyby, które były przeznaczone dla polskich rycerzy.

Skutki wojny:

Jagiello chcąc wykorzystać zwycięstwo, ruszył pod Malbork. Potężnie obwarowana stolica odparła jednak oblężenie. Krzyżacy organizowali ponadto nową armię. W tej sytuacji 1 lutego 1411 roku król Władysław Jagiello, Witold i nowy mistrz krzyżacki, Henryk von Plauen, zawarli pokój w Toruniu. Zakon zwracał Polsce ziemię dobrzyńską, Litwie zaś Żmudź. Zobowiązał się do zapłacenia odszkodowania w wysokości 100 tysięcy kop groszy praskich. Wojna ujawniła siłę zjednoczonych wojsk polsko-litewskich, zarazem jednak uświadomiła, że Zakon nadal stanowi potęgę militarną.

<https://www.youtube.com/watch?v=sFIByUH9mCU>

<https://www.youtube.com/watch?v=IBnNrxfdViA>